

Till
Kulturdepartementet,
103 33 Stockholm
ku.remissvar@regeringskansliet.se
Diarienummer: Ku2016/00504/D

Miljoner svenskar engagerar sig i det ideella föreningslivet och dess organisationer. En förutsättning för att kunna fortsätta utveckla och växa verksamheten är en långsiktig oberoende finansiering.

Utredningen för ett stärkt civilsamhälle har haft i uppdrag att undersöka möjligheterna att på olika sätt underlätta för det civila samhällets organisationer att bedriva sin verksamhet, att utvecklas och att därigenom bidra till demokrati, välfärd, folkhälsa, gemenskap och social sammanhållning. Tyvärr berörs finansieringsfrågan endast i bakgrundssammanhang och det fastslås bland annat: "Så kallade hävdvunna rörelseintäkter såsom lotterier, basarer och second handförsäljning är fortsatt viktiga inslag för många organisationer."¹ Utredningen väljer att inte gå in på hur framtida finansiering från spel och lotterier för civilsamhället ska säkras utan konstaterar istället: "Utredningen har tagit del av en del av den problembild som gäller lotterier och spel, men konstaterar också att spellagstiftningen är föremål för en särskild utredning (Utredningen om omreglering av spelmarknaden, Fi 2015:11, dir. 2015:95)."² Det är olyckligt att utredaren valt att lägga denna del av finansieringsfrågan åt sidan.

Tillsammans genererade rikslotterier och bingo³ under 2015 cirka 1,6 miljarder kronor till det svenska föreningslivet och ideella organisationer. Stödet skiljer sig från statsbidrag som snabbt kan förändras och ofta öronmärks. Finansieringen från spel och lotterier kan nu komma att tryggas om förslagen från den pågående spellicensutredningen, och sedan omregleringen, av den svenska spelmarknaden landar rätt. Spellicensutredningen har i uppdrag att även undersöka de ideella aktörernas förutsättningar. I direktiven till utredningen står:

- Det är av stor vikt att ideella, allmännyttiga organisationer kan fortsätta att utvecklas
- Förutsättningarna för finansiering av allmännyttiga ändamål ska vara fortsatt goda
- Och hur ska allmännyttiga ideella organisationer även fortsättningsvis kunna finansiera en del av sin verksamhet genom anordnade av lotterier?

Det är viktigt att finansieringen från spel och lotterier även i framtiden kan skapa förutsättningar för de ideella organisationerna att fortsätta bidra till samhällsutvecklingen.

Omregleringen av spelmarknaden är ett gyllene tillfälle att ge goda möjligheter för rikslotterierna och bingo att möta konkurrensen från spelaktörer och därigenom fortsatt kunna generera substantiella lotteriöverskott till civilsamhället.

Finansieringen av civilsamhället är grundläggande för alla de förslag som utredaren för ett stärkt civilsamhälle har presenterat. Utan långsiktiga finansieringskällor blir verksamheten lidande. Därför är det viktigt att överskottet från spel och lotterier i framtiden får möjlighet att växa och fortsätta bidra till en viktig finansieringskälla för civilsamhället.

Se i bilaga 1 rikslotterierna och bingos⁴ gemensamma ståndpunkt som överlämnats till Spellicensutredningen.

¹ SOU 2016:13, sid 77

² SOU 2016:13, sid 217

³ Folkspel, Novamedia Sverige AB, Kombispiel, Idrottens spel, Miljonlotteriet och Swebico.

⁴ Folkspel, Novamedia Sverige AB, Kombispiel, Idrottens spel, Miljonlotteriet och Swebico.

Stockholm 13 juli 2016

Anders Årbrandt, Managing Director
Novamedia Sverige AB

Anders Johansson, VD
Kombispiel

Hans Sahlin, VD
Folkspel i Sverige AB

Patrick Hämquist, Ordförande
Svebico

Matz Wallander, VD
Idrottens Spel

Bilaga 1

Till Spellicensutredningen
Särskilde utredaren Håkan Hallstedt

Stockholm 2016-05-20

Gruppen som värnar intäkter till allmännyttiga ändamål

I utredningsdirektiven till spellicensutredningen står tydligt att:

- Det är av stor vikt att ideella, allmännyttiga organisationer kan fortsätta att utvecklas
- Förutsättningarna för finansiering av allmännyttiga ändamål ska vara fortsatt goda
- Hur ska allmännyttiga ideella organisationer även fortsättningsvis kunna finansiera en del av sin verksamhet genom anordnade av lotterier?

Vi aktörer som idag har lotteri- och bingotillstånd vars överskott går till allmännyttiga ideella organisationer anser att:

Allt överskott ska gå till allmännyttiga ideella organisationer

En reglering av nivå när det gäller andel av omsättning före/efter intäkter till ideell sektor är inte önskvärd då det skulle begränsa handlingsutrymmet för vår del av branschen. Idag finns en praxis att tillståndsinnehavaren bör fördela ca 20 procent av omsättningen till allmännyttiga ideella organisationer samt fördelning enligt gällande förutsättningar för bingoomsättning. Praxisen bör kvarstå. Dessutom är det viktigt att det framgår av tillstånden att ändamålet är att ge så mycket som möjligt av överskottet till allmännyttiga ideella organisationer. Liksom idag ska olika poster redovisas i tillståndet och tillståndet ska godkännas av den framtida spelmyndigheten.

En avgränsad marknad i tiden

Tillstånd för att bedriva traditionella lotterier (skraplotter, nummerlotterier prenumerationslotterier och bingo) ska vara förbehållet allmännyttiga ideella organisationer. Detta ska även gälla lotterier som förmedlas och konsumeras över internet.

På den öppna konkurrensutsatta licensmarknaden ska övriga spel finnas, undantaget fysiska kasinon och spelautomater som bör vara förbehållna staten. Alla aktörer som uppfyller villkoren ska ges samma möjlighet att verka på licensmarknaden.

Förutsättningarna för finansiering av allmännyttiga ändamål ska vara fortsatt goda

Liksom idag ska den allmännyttiga ideella organisation som har tillstånd och vars syfte är att generera överskott till allmännyttiga ändamål inte vara skattepliktig. Ett undantag från skatt bygger på att allt överskott går till allmännyttiga ideella organisationer som anses bidra till samhället genom sin verksamhet och därmed befogas skattebefrielse.

Spel vars överskott går till allmännyttiga ändamål bör vara helt eller delvis skattebefriade även på den öppna konkurrensutsatta licensmarknaden. Om aktörer som har som ambition

att fördela cirka 20 procent av omsättningen till allmännyttiga ändamål även ska betala en skatt på 15-20 procent av spelnettot (efter utbetalda vinster) uppstår en form av dubbelbeskattning. Det är inte rimligt.

Ett system som tar hänsyn till spelets risk för spelmissbruk

Spel är inte som vilken produkt som helst. Det finns samband mellan spelens riskpotential och utvecklande av spelproblem, men olika produkter är olika riskfyllda. Dessa aspekter bör tas med i framtida spelreglering samt, inte minst, i självregleringsorganet där vi anser att det bör vara striktare krav på spel med hög riskpotential än för spel med låg risk. För att göra den bedömningen bör det utformas ett verktyg som branschen enas om som bygger på evidens, exempelvis forskning kring samband mellan risk för spelproblem och tiden från insats till utfall på spelet. Det är viktigt att ett framtida system för riskklassificering är flexibelt och tar hänsyn till att ett spels risker förändras över tid. Verktyget bör stå under den framtida spelmyndighetens tillsyn.

Dessutom ska den framtida branschorganisationen enas om riktlinjer för spelansvar och marknadsföring. Riktlinjernas efterlevnad ska granskas av en oberoende part, som inte består av branschens aktörer. Överträdelser ska rapporteras till den framtida spelmyndigheten som ansvarar för tillsyn av aktörerna.

Aktörerna måste ha möjlighet till produktutveckling

Alla aktörer måste ha möjlighet till produktutveckling. Om tillståndsinnehavaren själv driver lotteriet ska den ha möjlighet att lägga resurser på affärsutveckling/produktutveckling. Om tillståndshavaren använder sig av ett servicebolag ska detta ha möjlighet till affärsutveckling/produktutveckling. Därför bör det inte regleras hur stor andel av omsättningen som går till kostnader, inklusive licens/serviceavgifter. Däremot ska det öppet redovisas i tillståndet vilken procentandel som går till licensavgifter. Servicebolaget ska ha möjlighet att driva flera aktörers spel.

Anders Årbrandt, Managing Director
Novamedia Sverige AB

Hans Sahlin, VD
Folkspel i Sverige AB

Anders Johansson, VD
Kombispiel

Annika Nyberg, VD
Miljonlotteriet

Patrick Hämquist, Ordförande
Svebico

Matz Wallander, VD
Idrottens Spel